

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jiřího Gottwalda a soudců JUDr. Daniela Spratka, Ph.D. a JUDr. Zory Šmolkové ve věci

žalobce: **R. M.**
zastoupeného advokátem Mgr. René Gemmelem
sídlem Poštovní 2, 728 95 Ostrava

proti
žalovanému: **Krajský úřad Moravskoslezského kraje**
sídlem 28. října 117, 702 00 Ostrava

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 4. 2016, č. j. MSK 147982/2015, ve věci
bodového hodnocení řidiče

takto:

- I. Rozhodnutí Krajského úřadu Moravskoslezského kraje č. j. MSK 147982/2015 ze dne 12. 4. 2016 **se zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je **povinen** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 16 342 Kč do 30 dnů
od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobce Mgr. René Gemmela, advokáta, sídlem Poštovní 2, 728 95 Ostrava.

Shodu s prvopisem potvrzuje

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobou doručenou zdejšímu soudu dne 24. 4. 2016 se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 4. 2016, č. j. MSK 147982/2015 (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým bylo k odvolání žalobce zčásti změněno a ve zbytku potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu Orlová, odboru dopravy (dále jen „Městský úřad“), ze dne 3. 11. 2015, zn. MUOR 70562/2015, jímž byly zamítnuty jako bezdůvodné námitky žalobce proti provedeným záznamům bodů v registru řidičů a všechny záznamy ke dni 19. 8. 2014 potvrzeny.

II. Žalobní body

2. Žalobce namítá, že nedosáhl stavu 12 bodů v registru řidičů. Do 19. 11. 2012 měl v registru řidičů zaznamenáno 11 bodů, přičemž toho dne nabylo právní moci rozhodnutí Městského úřadu Hranice ze dne 27. 7. 2012, jímž by žalobce dosáhl hranice 12 bodů (předmětem rozhodnutí byl tří bodový přestupek). Jelikož však žalobce podal proti rozhodnutí odvolacího orgánu správní žalobu, byl mu v souladu s tehdy účinným ustanovením § 83 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., (dále jen „zákon o přestupcích“), povolen odklad výkonu rozhodnutí, jenž se v souladu s tehdejší doktrínou i judikaturou vztahoval i na zápis 3 bodů do registru řidičů, čímž tak žalobcův bodový stav zůstal na 11 bodech. Tato skutečnost umožnila žalobci odečít nejprve 4 bodů ke dni 24. 4. 2013 (bezpečnostní rok), dále odečít 3 bodů ke dni 7. 5. 2013 (absolvování kurzu bezpečné jízdy) a v poslední řadě odečít dalších 4 bodů ke dni 24. 4. 2014 (bezpečnostní rok); tímto se žalobce dostal na stav 0 bodů. Jelikož žalobce neuspěl se správní žalobou, provedl Městský úřad záznam dočasně odložených 3 bodů, a to ke dni 19. 11. 2012, tj. ke dni nabytí právní moci rozhodnutí Městského úřadu Hranice ze dne 27. 7. 2012. Současně došlo k „anulování“ shora uvedených odpočtů bodů.
3. Žalobce nesouhlasí s názorem žalovaného, že na odklad záznamu bodů neměl žalobce právní nárok a tento odklad představoval ze strany Městského úřadu pouze jakousi časově omezenou vstřícnost. Pokud měly být ony 3 body zaznamenány do registru řidičů ke dni právní moci rozhodnutí Městského úřadu Hranice, pak tak měl Městský úřad učinit, neboť správní orgán není oprávněn projevovat jakoukoliv vstřícnost, nýbrž je povinen postupovat dle zákona; odklad zápisu tří bodů do registru řidičů byl důsledkem tehdejší právní praxe, a nikoliv benevolencí správního orgánu. V každém případě nastal stav, kdy měl žalobce v souladu se zákonem prostor pro shora uvedené bodové odpočty celkem 11 bodů. Pravomocné rozhodnutí soudu ve věci stěžejního tří

bodového přestupku rozhodně nemůže znamenat anulování uvedených bodových odpočtů; taková úvaha žalovaného je naprosto excesivní. Body byly odečteny po právu podle stavu, který zde byl v době odečtu, a nelze je již připsat zpět bez ohledu na to, zda zápis oněch tří bodů měl být učiněn ke dni právní moci správního rozhodnutí, nebo až ke dni právní moci rozhodnutí soudu o správní žalobě; zákon totiž nezná žádné podmíněné odečtení bodů, vázané na podmínku úspěchu v soudním řízení. V postupu žalovaného shledává žalobce porušení principu právní jistoty a legitimního očekávání, kdy žalobce byl v dobré víře ve správnost postupu správního orgánu a stavu zápisu bodů v registru řidičů.

III. Vyjádření žalovaného

4. Ve vyjádření k žalobě ze dne 3. 8. 2016 žalovaný s žalobou nesouhlasí a navrhuje její zamítnutí. Zdůrazňuje, že v důsledku odkladu výkonu rozhodnutí se neprovádí definitivní „výmaz“ bodů a nejedná se ani o odečet ve smyslu ustanovení § 123e zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“). Z povahy věci se jedná pouze o dočasný „odklad bodů“, jenž je proveden pouze pod podmínkou následného úspěchu žalobce v soudním sporu. V dané věci nelze hovořit o „opětovném záznamu bodů“, neboť body nikdy nebyly odečteny a následně znovu přičteny, ale jejich zápis do registru byl po dobu odkladu výkonu rozhodnutí dočasně odložen. Dle zákona se body zaznamenávají ke dni právní moci rozhodnutí o přestupku, tudíž ani v případě odkladu výkonu rozhodnutí nelze zaznamenat body ke dni právní moci rozsudku, jak navrhuje žalobce. Žalovaný poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 1. 2015, č. j. 6 As 263/2014-33, č. 3219/2015 Sb. NSS, přičemž právní názor vyjádřený v rozsudku správního soudu by měl působit i na správní rozhodnutí vydaná před takovým rozsudkem. Žalovaný dále poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 6. 2016, č. j. 10 As 53/2016-44, jenž rovněž řešil anulování předchozího odečtu bodů za absolvování školení bezpečné jízdy.

IV. Zjištěný skutkový stav

5. Z obsahu správních spisů krajský soud zjistil, že dne 19. 11. 2012 nabylo právní moci rozhodnutí Městského úřadu Hranice ze dne 27. 7. 2012, č. j. OD/11144/12-6/Lš-82, kterým byl žalobce uznán vinným za spáchání přestupku dle ustanovení § 125c odst. 1 písm. f) bod 3 zákona o silničním provozu a byla mu uložena sankce ve formě pokuty ve výši 4 000 Kč a zákazu řízení motorových vozidel na dobu 4 měsíců od právní moci rozhodnutí. Proti uvedenému rozhodnutí podal žalobce odvolání, které Krajský úřad Olomouckého kraje rozhodnutím ze dne 31. 10. 2012 zamítl a rozhodnutí Městského úřadu Hranice potvrdil. V souvislosti s žalobou podanou proti tomuto rozhodnutí požádal žalobce dne 11. 12. 2012, v souladu s ustanovením § 83 odst. 1 zákona o přestupcích o odklad výkonu obou rozhodnutí. Rozhodnutím Městského úřadu Hranice ze dne 20. 12. 2012, č. j. OD/11144/12-11/Lš-82 byl výkon shora citovaného rozhodnutí ze dne 27. 7. 2012 odložen. Rozsudkem Krajského soudu v Ostravě - pobočka v Olomouci ze dne 4. 8. 2014, č. j. 76 A 37/2012-33 byla žaloba zamítnuta.

Proti tomuto rozsudku podal žalobce kasační stížnost, jež byla rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 6. 2015, č. j. 10 As 206/2014-33, zamítnuta.

6. Ze shodných skutkových tvrzení účastníků řízení soud dále zjistil, že žalobci byly ke dni 24. 4. 2013 z počtu 11 bodů odečteny 4 body postupem dle ustanovení § 123e odst. 1 písm. a) zákona o silničním provozu. Při stavu 7 bodů byly žalobci dále ke dni 7. 5. 2013 odečteny 3 body postupem dle ustanovení § 123e odst. 4 zákona o silničním provozu. Ke dni 24. 4. 2014 byly žalobci odečteny další 4 body v souladu s ustanovením § 123e odst. 1 písm. b) zákona o silničním provozu.
7. Krajský soud dále zjistil, že dne 17. 8. 2015 bylo ze strany Městského úřadu pod č. j. MUOR 55077/2015 doručeno do datové schránky právního zástupce žalobce oznámení o dosažení 12 bodů v bodovém hodnocení a výzva k odevzdání řidičského průkazu v důsledku pozbytí řidičského oprávnění. V oznámení bylo žalobci sděleno, že ke dni 19. 11. 2012 dosáhl celkového počtu 12 bodů. Dne 21. 8. 2015 podal žalobce k Městskému úřadu námitky proti oznámení o dosažení 12 bodů, přičemž namítal zejména, že odečet bodů je svou povahou správním rozhodnutím *sui generis*, které nemůže správní orgán svévolně revidovat. Pokud již jednou byly body odečteny, nelze je znovu připsat; takový postup totiž představuje svévoli v činnosti správního orgánu a je flagrantním porušením principu právní jistoty. Námitky byly zamítnuty jako nedůvodné rozhodnutím Městského úřadu specifikovaným v bodě I. tohoto rozsudku. Proti tomuto rozhodnutí následně podal žalobce odvolání, které bylo napadeným rozhodnutím zamítnuto a prvostupňové rozhodnutí o námitkách z formálních důvodů částečně změněno a ve zbytku potvrzeno.

V. Právní posouzení

8. Krajský soud poté co zjistil, že žalobní návrh je věcně projednatelný, přezkoumal napadené rozhodnutí v souladu s ustanovením § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), v mezích žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu v době rozhodování žalované (ust. § 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná; ve věci rozhodl bez jednání v souladu s ustanovením § 51 odst. 1 s. ř. s., neboť s tímto postupem oba účastníci řízení souhlasili.
9. Podle ustanovení § 83 odst. 1 zákona o přestupcích, *požádá-li účastník, který podal návrh na přezkoumání rozhodnutí o přestupku soudem, o odložení výkonu rozhodnutí, správní orgán jeho žádosti vyhoví.*
10. Podle ustanovení § 123b odst. 2 zákona o silničním provozu, *záznam v registru řidičů provede příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností ke dni nabytí právní moci rozhodnutí o uložení správního trestu za přestupek [...].*
11. Podle ustanovení § 123e odst. 1 zákona o silničním provozu, *řidiči, kterému nebyl ode dne nabytí právní moci rozhodnutí, na jehož základě mu byl v registru řidičů zaznamenán naposled stanovený počet bodů, pravomocně uložen správní trest za přestupek nebo za jednání vojáka označené za přestupek ve zvláštním právním předpise, kázeňský trest za*

jednání mající znaky přestupku nebo trest za trestný čin, spáchaný jednáním zařazeným do bodového hodnocení,

a) po dobu 12 po sobě jdoucích kalendářních měsíců, se odečtou 4 body z celkového počtu dosažených bodů,

b) po dobu 24 po sobě jdoucích kalendářních měsíců, se odečtou 4 body z celkového počtu dosažených bodů zbývajících po odečtení bodů podle písmene a).

12. Podle ustanovení § 123e odst. 4 zákona o silničním provozu, příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností rovněž provede záznam v registru řidičů o odečtení 3 bodů z dosaženého počtu bodů řidiči, který podal písemnou žádost o odečtení bodů a

a) doložil žádost potvrzením o ukončeném školení bezpečné jízdy ve středisku bezpečné jízdy podle zvláštního právního předpisu, které není starší než 1 měsíc od podání žádosti, a

b) neměl ke dni ukončení školení bezpečné jízdy ve středisku bezpečné jízdy v registru řidičů zaznamenáno více než 10 bodů za porušení právních předpisů ohodnocená méně než 6 body.

13. Mezi účastníky není sporu o skutkovém stavu věci, nýbrž o otázce, zda v případě provedení odkladu výkonu rozhodnutí o přestupku z důvodu podání správní žaloby podle ustanovení § 83 odst. 1 zákona o přestupcích, jímž by jinak bylo dosaženo celkového počtu 12 bodů v registru řidičů, a následnému zaznamenání bodů zpětně ke dni právní moci rozhodnutí o přestupku, dochází k anulování v mezidobí provedených bodových odpotů.

14. V rozsudku č. j. 6 As 263/2014-33 ze dne 29. 1. 2015 Nejvyšší správní soud vyslovil, že ustanovení § 83 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, podle něhož musí správní orgán vyhovět žádosti o odložení výkonu rozhodnutí, jestliže účastník podal návrh na přezkoumání rozhodnutí o přestupku soudem, dopadá pouze na exekuční proveditelnost rozhodnutí, nikoliv na záznam bodů do

registru řidičů. Záznam bodů spadá mezi tzv. jiné právní účinky rozhodnutí ve smyslu § 74 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád. Ačkoliv si je zdejší soud stran otázky časového působení judikатурních změn vědom převažujícího retrospektivního působení nově vyřčených právních názorů v soudních rozsudcích [srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 10. 2008, č. j. 8 As 47/2005-86, č. 1764/2009 Sb. NSS], tak v posuzované věci je třeba se s ohledem na princip právní jistoty a specifikum vertikálního vztahu fyzické osoby a státu přiklonit k závěru o prospektivním časovém působení shora citovaného rozsudku. Byl-li tedy žalobci na jeho žádost dne 20. 12. 2012 proveden odklad zápisu tří bodů, mohl být žalobce zcela oprávněně přesvědčen, že takový postup je v souladu s tehdejší právní praxí, neboť předmětné rozhodnutí NSS vylučující záznam bodů do registru řidičů z účinků odkladu výkonu rozhodnutí bylo vydáno až dne 29. 1. 2015. Pokud by za této situace soud připustil retrospektivní působení dotčeného rozsudku NSS, zkrátí by žalobce na jeho právech, neboť toho nelze sankcionovat za to, že v době žádosti o odklad výkonu rozhodnutí nepresumoval nový právní názor [srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 1. 2009, č. j. 2 As 41/2008-77].

15. Soud se dále zabýval otázkou, zda zákon o silničním provozu umožňuje v příslušných ustanoveních obecním úřadům s rozšířenou působností opravu (revizi) již jednou

provedeního odpočtu bodů a zda umožňuje provedení bodový odpočet jakkoliv podmínit (v daném případě úspěchem před správními soudy), a dospěl k závěru, že takto činit nelze. Z ustanovení § 2 odst. 2 správního řádu vyplývá, že správní orgán uplatňuje svou pravomoc pouze v rozsahu, v jakém mu byla zákonem svěřena. Tato zásada činnosti správních orgánů vyplývá ze zásady ústavněprávní, že státní moc lze uplatňovat jen v případech, v mezích a způsoby, které stanoví zákon [čl. 2 odst. 3 Ústavy ČR a čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod]. Zákon o silničním provozu umožňuje v ustanovení § 123f odst. 2 opravu záznamu o dosaženém počtu stanovených bodů v registru řidičů. Tato oprava se ovšem týká záznamu bodů na konto řidiče (na základě námitek řidiče), nikoliv však provedeního odpočtu bodů, který by chtěl obecní úřad s rozšířenou působností měnit ex officio; takový postup zákon o silničním provozu nezná. Není – li zákonem upraven postup opravy (revize, anulování) provedeního odečtu bodů, nemůže jej obecní úřad s ohledem na shora uvedené zásady provést. Totéž platí o otázce „podmíněného odečtu bodů“, zmiňovaného žalovaným. Ustanovení § 123e odst. 1 a § 123e odst. 4 zákona o silničním provozu nikterak neumožňují podmínění odpočtu bodů tím, že platnost takové odpočtu bude definitivně stvrzena až případným úspěchem žalobce v řízení před správními soudy; ani takový postup zákon o silničním provozu neupravuje, a tedy není možné, aby tak obecní úřad postupoval.

16. Z citovaných ustanovení § 123e odst. 1 a § 123e odst. 4 zákona o silničním provozu naopak vyplývá, že k odpočtu bodů v důsledku uplynutí rozhodné doby dochází z úřední povinnosti, v případě odpočtu bodů na základě absolvování školení bezpečné jízdy dochází na žádost oprávněné osoby, ani v jednom případě ovšem správní orgán nemá možnost uvážení; jsou -li splněny všechny zákonné podmínky, je tento odečet povinen provést. Městský úřad svým rozhodnutím o vztažení odkladu výkonu rozhodnutí i na zápis bodů do registru řidičů (byť byl později judikaturou tento názor shledán nesprávným) umožnil žalobci splnění zákonem definovaných podmínek pro odečet bodů a odečet také správně provedl. Revidoval – li následně bez jakéhokoliv zákonného podkladu či zmocnění svůj předchozí postup (odečet bodů), přesáhl tím rozsah pravomoci, jež mu byla svěřena zákonem o silničním provozu.
17. Nadto je třeba dodat, že důsledky plynoucí z rozhodnutí o odložení zápisu bodů do registru řidičů nelze přičítat k tíži žalobce. V oblasti veřejného práva, zejména pak na poli správního trestání, není možno revidovat předchozí pochybení v podobě odkladu zápisu bodů tím, že správní orgány jednají *ultra vires*, čímž narušují právní jistotu a legitimní očekávání žalobce v budoucí bodový odpočet. Pokud tedy žalovaný postupoval v souvislosti s odkladem zápisu bodů tímto způsobem (nesprávným z pohledu pozdější judikatury), bylo jeho povinností presumovat důsledky, které tímto mohou nastat.
18. Pro úplnost krajský soud dodává, že přijatý závěr není v rozporu s žalovaným citovaným rozhodnutím Nejvyššího správního soudu ze dne 7. června 2016 č. j. 10 As 53/2016 – 44, neboť se v něm Nejvyšší správní soud možností revize („anulování“) odečtu bodů nezabýval; vyjadřoval se (kromě namítané nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí a nedostatečně zjištěného skutkového stavu) pouze k otázce, zda je obecní úřad s rozšířenou působností povinen resp. oprávněn provést záznam v registru řidičů na základě pokutového bloku nebo na základě oznámení o uložení pokuty, se závěrem, že záznam do registru řidičů lze učinit pouze na podkladě

oznámení o uložení pokuty, nikoliv na základě pokutového bloku, byť by jej měl obecní úřad k dispozici, neboť zákonodárce podklad pro záznam do registru řidičů striktně vymezil; jiný postup by byl překročením pravomoci obecního úřadu, přičemž zdůraznil, že „[p]ro fungování veřejné správy v demokratickém právním státě je přitom příznačné, že žádný orgán veřejné moci se nesmí pohybovat mimo meze, tj. pravomoc a kompetence, které jsou mu ústavním pořádkem, resp. zákony vymezeny“ (bod [25] rozsudku). Nejvyšším správním soudem zdůrazněný zákaz orgánu veřejné moci pohybovat se mimo své meze se plně uplatní i v nyní posuzované věci.

VI. Závěr a náklady řízení

19. Shora popsáním jednáním *ultra vires* způsobil žalovaný nezákonnost napadeného rozhodnutí, a proto je krajský soud v souladu s ustanovením § 78 odst. 1,4 s. ř. s. zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (výrok I.). V dalším řízení je žalovaný vázán právním názorem, že obecní úřad s rozšířenou působností není oprávněn měnit již provedený odpočet bodů v registru řidičů.
20. O náhradě nákladů řízení mezi účastníky bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., když žalobce byl v řízení procesně úspěšný a vzniklo mu tak vůči žalovanému právo na náhradu nákladů řízení. Náklady žalobce tvoří:

a) zaplacený soudní poplatek za podání žaloby	4 000 Kč
a za odkladný účinek žaloby	
b) náklady právního zastoupení advokátkou	
I) odměna advokátky za zastupování	
v řízení ve výši 3 100 Kč / úkon při	
těchto úkonech právní služby:	§ 7, § 9 odst. 4 písm. d)
1) příprava a převzetí věci	vyhl. č. 177/1996 Sb.
2) sepis žaloby	
3) návrh na odkladný účinek žaloby	9 300 Kč
II) paušální náhrada hotových výdajů	
advokáta ve výši 300 Kč / úkon	
při úkonech právní pomoci	§ 13 odst. 3
vypočtených pod písm. II)	vyhl. č. 177/1996 Sb.
900 Kč	
c) DPH z těchto částek s výjimkou	
zaplaceného soudního poplatku	2 142 Kč
<i>Celkem</i>	<i>16 342 Kč</i>

Všechny tyto náklady řízení podle obsahu spisu žalobci prokazatelně vznikly a jedná se o náklady nezbytně nutné k uplatnění jeho práva. Soud proto žalovaného k jejich zaplacení žalobce zavázal, a to k rukám zástupce žalobce podle § 149 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb. občanského soudního řádu ve spojení s ustanovení § 64 s. ř. s. Lhůtu k zaplacení soud stanovil v souladu s ustanovení § 160 odst. 1 občanského soudního řádu, neboť tato lhůta je přiměřená možnostem žalovaného (výrok II.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné soudní rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

Ostrava 23. ledna 2018

Mgr. Jiří Gottwald
předseda senátu